

Kultur

Ida Marie Hede

Sophie Hjerls 'Room Service' mestrer at lade rum og tid væve sig manipulerende ind i hinanden i en vidunderligt mærkværdig virtual reality-oplevelse i Carlsbergbyens patinerede og pirrende vandbeholder

I det røde lys snor skulpturen *Atrofi* (græsk for en *mager krop*) sig, en lang grå slange i aluminium, holdt oppe af gammeldags bordbukke.

📷 Sophie Hjerl

🕒 16. januar 2019

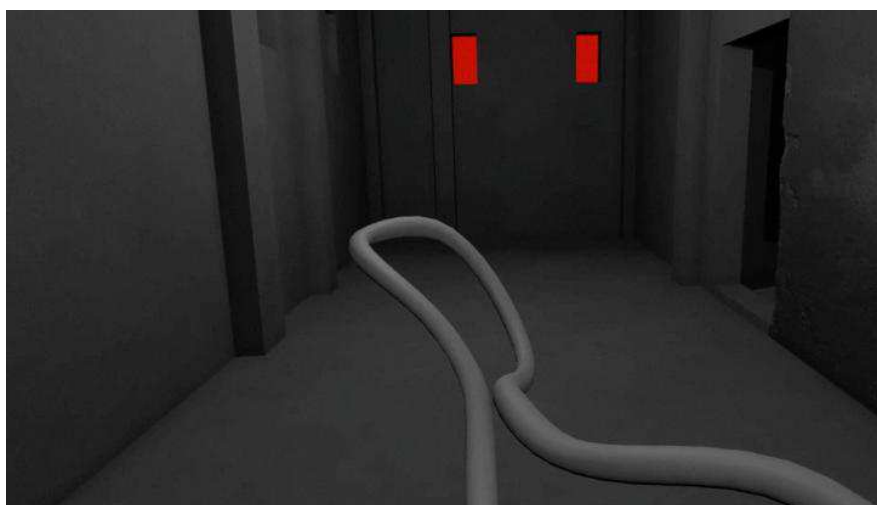
💬 Kommentarer (0)

Da jeg ankommer for at opleve billedkunstner Sophie Hjerls installation *Room Service*, er første punkt en rundvisning på toppen af den gamle, nu fredede Vandtårnsbygning, hvori Carlsberg Byens Galleri og Kunstsalon har til huse. I aftenmørket lyser København op, og jeg kan se forunderligt langt. Lagerkælderens facade lige over for er smykket med store guldskiver, engang var selve bygningen fyldt med øl i tanke.

Jeg lærer, at vandtårnet i mere end 40 år var prydet af en ægyptisk inspireret obelisk lavet af røde neonrør. Vidste du det? Altså, *wow*.

Jeg får lyst til at række min pegefinger ud og røre ved et hustag, teste om den her verden er virkelig eller digital. Men måske er jeg farvet af min forventning til Hjerls Virtual Reality-værk, som jeg lige om lidt skal opleve?

En etage længere nede ligger det fantastiske udstillingsrum. De sorte aftegninger på de grå og patinerede vægge viser, hvor højt vandet stod i det rum, der engang var vandbeholder.

Still fra VR-værket 'Dispatched' af Sophie Hjerl.
Lars Hemmingsen/Midtjysk 3D Service

Sophie Hjerl har en baggrund inden for både koreografi og billedkunst. Hun arbejder ofte med videomediet, hvor hun inddrager animation, 3D og stærke lydeffekter. Et genkommende tema er bevægelsen mellem kroppe/organiske former og geometriske ordner, byrym og strukturer – f.eks. det virtuelle og ikkefysiske.

Hjerl har placeret enkle orange neonrør nær de smalle vinduer. Det røde skær fremmaner selvfølgelig lynhurtigt billedet af den nu forsvundne obelisks røde lys. Med nedstigningen fra tag til lukket rum har Hjerl med et konsekvent greb placeret ét rum inde i et andet – mentalt. Og mens jeg går gennem rummene, vælter associationerne frem: en drypstensgrotte, et stykke imposant Sovjet-arkitektur eller en hedonistisk natklub i 1930'ernes Berlin.

Først og fremmest resonerer rummet stærkt fysisk, men det føles samtidig labryntisk og let hallucinerende. Minder det egentlig også lidt om de endeløse identiske rum i et computerspil? Både forankret i tid og tidløst?

Jeg får VR-brillerne på

I det røde lys snor skulpturen *Atrofi* (græsk for en *mager krop*) sig, en lang grå slange i aluminium, holdt oppe af gammeldags bordbukke. I det næste rum ligger to tørre menneskeknogler i samme farve som væggene. Med begge skulpturelle greb forstærker Hjerl følelsen af autenticitet, organisk krop og en snert af noget arkaisk.

Står virtual reality-værket *Afsendt* mon så i kontrast til den her kropslige, analoge fornemmelse?

Det må jeg undersøge. En dobbelttydig sort kæmpefrakke hænger fra loftet – præstekappe eller computerspiltøj? Jeg hopper i den, jeg får VR-brillerne på, kan nu ikke røre mig, kun dreje hovedet.

Vi starter – og jeg ser ned ad mig selv: I min nye 360-graders fysik er jeg ikklædt den mest almindelige dynejakke. Som er jeg alle og enhver. Et rum bygges langsomt op i lyseblå og neonorange – det er jo netop rummet, jeg står i. Lydsporet består af rummets reallyde.

En fortæller kommer ind: Han er todimensionel, som en lille nisse af pap eller et barn, der snurrer rundt. Han har gået i skole på Carlsberg og fortæller om sin barndom lige her. Jeg må tøjle min angst. Tænk, hvis vi letter fra jorden? – for trods min bevidsthed om det virtuelle rum er jeg kropsligt og mentalt fuldstændig involveret. Det er mig, der nu i et sug bliver hevet til højre ind i det næste rum – det rum, jeg netop er gået igennem – mens fortælleren siger, *her for jeg vild*.

Mod slutningen af de 13 minutter bliver jeg trukket hastigt fremad. Et fritsvævende alter med den lysende obelisk bygges op. Jeg suges ind i fortællerens krop: Han har nu min dynejakke på, og jeg bliver ham.

En dobbelttydig sort kæmpefrakke hænger fra loftet – præstekappe eller computerspiltøj?

 Rasmus Koch

VR-oplevelsen giver et sug i maven. Den er idiosynkratisk og vidunderligt mærkværdig. Obeliskens spiller på det mytiske og skaber hjemssøgende forbindelser til fortiden.

Hjerl flirter med et spirituelt jeg-udslettende klimaks, men er samtidig befriende ubombastisk i sin æstetik. Den charmerende fortæller er flad, på nippet til fjollet, som for at bevare noget analogt og ydmygt i et medie, der for tiden udvikler sig voldsomt, og hvor mulighederne for at boltre sig i effekter er rige.

Her er det oplagt at nævne Jakob Kudsk Steensens anmelderroste og teknisk virtuose *RE-ANIMATED* på Tranen, hvor billedvirkeligheden er anderledes omfattende, såvel som Ida Kvetnys kommende *GAZE* i Rundetårns udstillingsrum.

Er VR det nye sort i dansk billedkunst?

Det, der i VR-regi udmærker Hjerl, er, at hun virkelig mestrer at lade rum lægge sig i lag og væve sig næsten manipulerende ind i hinanden. Det gør hun bl.a. ved at insistere på det stedspecifikke. Og derved insisterer hun på, at kroppen er et forankringspunkt i det virtuelle, at kroppen er med, fordi det er gennem kroppen, man husker og lader sansninger forbinde sig til fortællinger.

Hjerl har blidt taget mig ved hånden og etableret én lang bevægelse fra obeliskens hjemsøgende fravær på himlen over Carlsberg gennem de fysiske røde rum og helt ind i min krops nervesystem.

Set fra en lidt anden vinkel er *Room Service* også en historie om Carlsbergimperiet og dets svundne miljø. Gennem fortælleren, der husker sin barndom, husker Hjerl på kvaliteterne ved den hedengangne arbejderkultur, de værdige omgivelser og bryggeren, den passionerede kunstsamler.

Jeg kan ikke lade være med at tænke på en anden samtidskunstner, Kirsten Astrup, der i filmen *Urolige Hjerte* fabulerede over det nu smuldrede DSB-arbejdslivs solidaritet og æstetik. *Room Service* er også en sanselig fortælling om et sted, en bydel, en national og kulturel historie, der efterhånden kun findes opløst til små brikker i vores længsler og kun her kan samles til nye former.

Sophie Hjerls soloudstilling 'Room service' kan opleves i Carlsberg Byen fra d. 8. januar til d. 10. februar.